

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX KADENCJA**

Warszawa, dnia 30 stycznia 2016 r.

Druk nr 83

Pan

Stanisław KARCZEWSKI

MARSZAŁEK SENATU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Na podstawie art. 76 ust. 1 Regulaminu Senatu, my niżej podpisani senatorowie wnosimy o podjęcie postępowania w sprawie inicjatywy ustawodawczej dotyczącej projektu ustawy

o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Do reprezentowania nas w dalszych pracach nad tym projektem ustawy upoważniamy senator Janinę Sagatowską

W załączeniu przekazujemy projekt ustawy wraz z uzasadnieniem.

(-) Aleksander Bobko

(-) Margareta Budner

(-) Dorota Czudowska

(-) Wiesław Dobkowski

(-) Jan Maria Jackowski

(-) Stanisław Karczewski

(-) Maria Koc

(-) Małgorzata Kopiczko

(-) Ryszard Majer

(-) Robert Mamątow

(-) Marek Martynowski

(-) Zdzisław Pupa

(-) Konstanty Radziwiłł

(-) Janina Sagatowska

(-) Artur Warzocha

(-) Kazimierz Wiatr

(-) Alicja Zając

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

Art. 1. W ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2014 r. poz. 1118 oraz z 2015 r. poz. 1255, 1333, 1339 i 1777) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) prowadzenia działalności pożytku publicznego przez organizacje pozarządowe w sferze zadań publicznych oraz współpracy organów władzy publicznej z organizacjami pozarządowymi;”;

2) po art. 4c dodaje się art. 4d w brzmieniu:

„Art. 4d. 1. Senat Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie zadań, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 28, sprawuje opiekę nad Polonią i Polakami za granicą.

2. Opieka Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą jest realizowana poprzez współpracę z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3, polegającą na zlecaniu realizacji zadań publicznych finansowanych z części budżetu państwa dotyczącej Kancelarii Senatu.

3. Zlecenie realizacji zadań publicznych, o którym mowa w ust. 3, jako zadań zleconych w rozumieniu art. 127 ust. 1 pkt 1 lit. e oraz art. 151 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, może mieć formy:

- 1) powierzenia wykonywania zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji, lub
- 2) wspierania wykonywania zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji.

4. Tryb postępowania przy zlecaniu zadań publicznych, o którym mowa w ust. 3, określa Prezydium Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Niemal od początku swego istnienia po 1989 r. Senat Rzeczypospolitej Polskiej sprawował wiodącą rolę w zakresie opieki nad Polonią i Polakami zamieszkałymi poza granicami kraju. Była to kompetencja pozakonstytucyjna, lecz powszechnie prawnie akceptowana. Jej geneza wywodziła się z tradycji przedwojennej oraz z faktu, iż w wyborach czerwcowych w roku 1989 jedynie Senat został wybrany w pełni demokratycznie. Faktycznym potwierdzeniem istotnej roli odgrywanej w tym zakresie przez Senat stawało się coroczne rezerwowanie, w ustawie budżetowej w części pozostającej w dyspozycji Kancelarii Senatu, środków z przeznaczeniem na potrzeby Polonii. Nie kłóciło się to z Konstytucją, było legitymowane takimi zasadami i wartościami konstytucyjnymi, jak dobro wspólne i zasada z art. 6 ust. 2 (Rzeczpospolita Polska udziela pomocy Polakom zamieszkałym za granicą w zachowaniu ich związków z narodowym dziedzictwem kulturalnym).

Swoje kompetencje w tym zakresie Senat wywodził także ze swego Regulaminu, uchwał Prezydium Senatu oraz art. 3 ust. 5 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (w myśl tego przepisu rozdziału 2 działu II tej ustawy nie stosuje się do zlecenia realizacji zadań w zakresie opieki nad Polonią i Polakami za granicą finansowanych ze środków budżetu państwa w części, której dysponentem jest Szef Kancelarii Senatu).

Senat wydatkował środki zgodnie z ustawą o finansach publicznych. Legalność wydatkowania tych środków nigdy nie była kwestionowana przez Najwyższą Izbę Kontroli, która przeprowadzała kontrole corocznie.

W ramach procedury rozpatrywania wniosków i udzielania dotacji każdy wydatek Senatu był konsultowany z Ministerstwem Spraw Zagranicznych i innymi resortami zaangażowanymi we współpracę z Polonią.

Celem niniejszej inicjatywy ustawodawczej jest wprowadzenie wyraźnych normatywnych podstaw podejmowania przez Senat aktywności w wyżej omówionym zakresie – przy założeniu jak najmniejszej ingerencji w system prawa. Za najbardziej właściwy akt prawny uznano wspomnianą ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, która w dotychczasowym brzmieniu dotyczy co do zasady współpracy z organizacjami pozarządowymi organów administracji publicznej (a więc przede wszystkim organów administracji rządowej oraz organów jednostek samorządu terytorialnego). Nie

ulega bowiem wątpliwości, że zadania w zakresie opieki nad Polonią i Polakami za granicą mieszczą się w sferze zadań publicznych, o której mowa w art. 3 ust. 1 i art. 4 ust. 1 tej ustawy.

W myśl projektu opieka Senatu nad Polonią i Polakami za granicą będzie realizowana poprzez współpracę z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy. Współpraca polegać będzie na zleceniu realizacji zadań publicznych finansowanych z części budżetu państwa dotyczącej Kancelarii Senatu.

Uregulowanie w projekcie ustawy opieki Senatu nad Polonią i Polakami za granicą będzie spełnieniem wymogu płynącego z art. 216 ust. 1 Konstytucji, zgodnie z którym środki finansowe na cele publiczne są gromadzone i wydatkowane w sposób określony w ustawie. Należy powtórzyć, iż wykonywanie zadań związanych ze wspieraniem Polonii koresponduje z wyrażoną w art. 6 ust. 2 Konstytucji zasadą udzielania przez Rzeczpospolitą Polską pomocy Polakom zamieszkałym za granicą w zachowaniu ich związków z narodowym dziedzictwem kulturalnym.

Należy dodać, iż projekt ustawy nie ingeruje w przepisy stanowiące podstawę działań w zakresie współpracy z Polonią i Polakami za granicą, podejmowanych przez organy władzy wykonawczej. Projekt nie oddziałuje w żaden sposób na dotychczasowe i przyszłe działania tych organów.

Środki finansowe związane z realizacją projektowanej ustawy zostały zaplanowane w ustawie budżetowej na rok 2016.

Przedmiot projektu ustawy pozostaje poza obszarem regulacji prawa Unii Europejskiej.